

Аннотация

Рассмотрены предпосылки для разработки историко-градостроительного обоснования, определен состав его текстовой и графической частей. Установлено градостроительные проблемы, возникающие при проектировании и строительстве объектов в исторических ареалах города в связи с несовершенством порядка согласования проектной документации.

Ключевые слова. Историко-градостроительное обоснование, исторические ареалы, зонинг.

Abstract

The preconditions for the development of the historical and urban studies, it defined the text and graphic parts. Established urban problems that arise during the design and construction of historical areas of the city due to the imperfection of the procedure coordination of project documentation.

Keywords. Historical urban studies, historical areas, zoning.

УДК711.27.711.6

Колмаков Є. О.

*аспірант, Київський національний університет
будівництва і архітектури, Україна*

МОЖЛИВІ ПІДХОДИ ДО РЕКОНСТРУКЦІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ПЛОЩІ В М. КИЄВІ

Анотація: досліджено теорію класифікації площ за функціями та формою. Розглянуто можливості реконструкції Львівської площі у м. Києві з точки зору максимальної комфортності для різних потреб населення. Визначено основні напрями оновлення Львівської площі шляхом будівництва багатофункціонального центру.

Ключові слова: Львівська площа, реконструкція, класифікація площ, багатофункціональний центр.

Сучасні тенденції розвитку міст свідчать, що фактично у містах скорочуються “традиційні” монофункціональні громадські простори. Міська площа є одним із найважливіших елементів містобудівного проектування та міського дизайну громадського простору. У найбільш загальному розумінні площу слід розглядати як природне місце для розташування важливих громадських чи культових споруд, місце для зустрічей і спілкування,

проведення масових заходів тощо. Проте розглядаючи площу як зону, обрамлену будівлями й спроектовану спеціально для акценту уваги на цих будівлях, особливе значення слід надавати фізичній якості цього простору. При наявності значної кількості методів утворення міських площ, відомо лише два основних способи їх класифікації: за функціями та за формою. В Україні дослідженню цих найважливіших критеріїв у вітчизняній теорії досі не приділяється належна увага, тоді як за кордоном ця проблема вивчається [1].

В основу класифікації площ за функціями покладено активність руху на площі як важливої складової її життєдіяльності та візуальної привабливості. Тому теоретики Ренесансу, зокрема Альберті, вважали, що у місті має бути декілька монофункціональних площ, розташованих у різних частинах міста: ринкові – для продажу товарів, центральні – для проведення масових заходів тощо. Проте, якщо в середні віки й епоху Відродження міські площі здебільшого використовувалися для активного суспільного життя, то в сучасних умовах відкрита активна діяльність на площах практично відсутня (за винятком революції Гідності на Майдані у Києві). Зокрема, в історичних центрах крупних міст України площі в основному виконують функції транспортних вузлів та розв'язок.

Тоді як, наприклад, в Італії досі зберігаються різні функції та форми відкритих площ, що частково можна пояснити як за рахунок особливостей італійської культури, так і специфіки клімату. Тоді як для громадських площ у країнах із більш холодним кліматом актуальними є закриті переходи, пасажі, громадські будівлі тощо. Кліфф Маоктін виділив наступні типові міські громадські простори площ з різними функціями: оточення для цивільних будівель; основні місця для зустрічей; простори для проведення великих церемоній; місця для розваг навколо громадських будівель, таких як театри, кінотеатри, ресторани і кафе; торгові зони; торгові вулиці; ринки; простори, навколо яких концентруються місця прикладання праці; зони із прилеглими житловими територіями; простори, пов'язані з міськими транспортними вузлами тощо [1].

В основу класифікації площ за формою було покладено дві найвпливовіші теорії Пола Цукера та Камілло Зітте. Цукер виділив наступні типові форми площ: закриті площі, де простір є самодостатнім; домінантні площі, де весь простір спрямовано до головного будинку; нуклеарні площі, де простір формується навколо центру; аморфні площі, де простір не обмежено. Тоді як К. Зітте вважає, що лише «замкнутість» є найнеобхіднішою умовою комфортності будь-якої площі. Тому він визначає лише два види площ з формальної точки зору: з природним оточенням та з домінуючою будівлею, тобто площі "глибокого" і "широкого" типу [2]. Ці теоретичні міркування є

підґрунтям для проектування великих просторів, зокрема центральних площ міст для проведення різних урочистих подій та масових заходів.

Таким чином, на нашу думку, виходячи із теорії П. Цукера, сучасна Львівська площа у Києві є згрупованою, але в той же час частково аморфною (незамкненою з усіх боків) площею. Тоді як за теорією К. Зітте у проекті реконструкції Львівської площі існує необхідність її відгородження від транспортного потоку з боку вулиці Артема.

За припущеннями археологів та істориків, Львівська площа може мати багатий археологічний потенціал. Тому проект багатофункціонального комплексу на площі має включати археологічний музей, в центрі якого можна розмістити скляний купол із Львівськими воротами всередині. Слід зазначити, що інституту ім. Карпенка Карого не вистачає свого повноцінного театру, тому він увійде в запропонований комплекс. Крім цих складових, багатофункціональний комплекс також включатиме бібліотеку й культурний центр, які є важливими чинники об'єднання людей.

Дослідження містобудівних параметрів місцевості і характеристика забудови Львівської площі.

1. Місце розташування об'єкту проектування

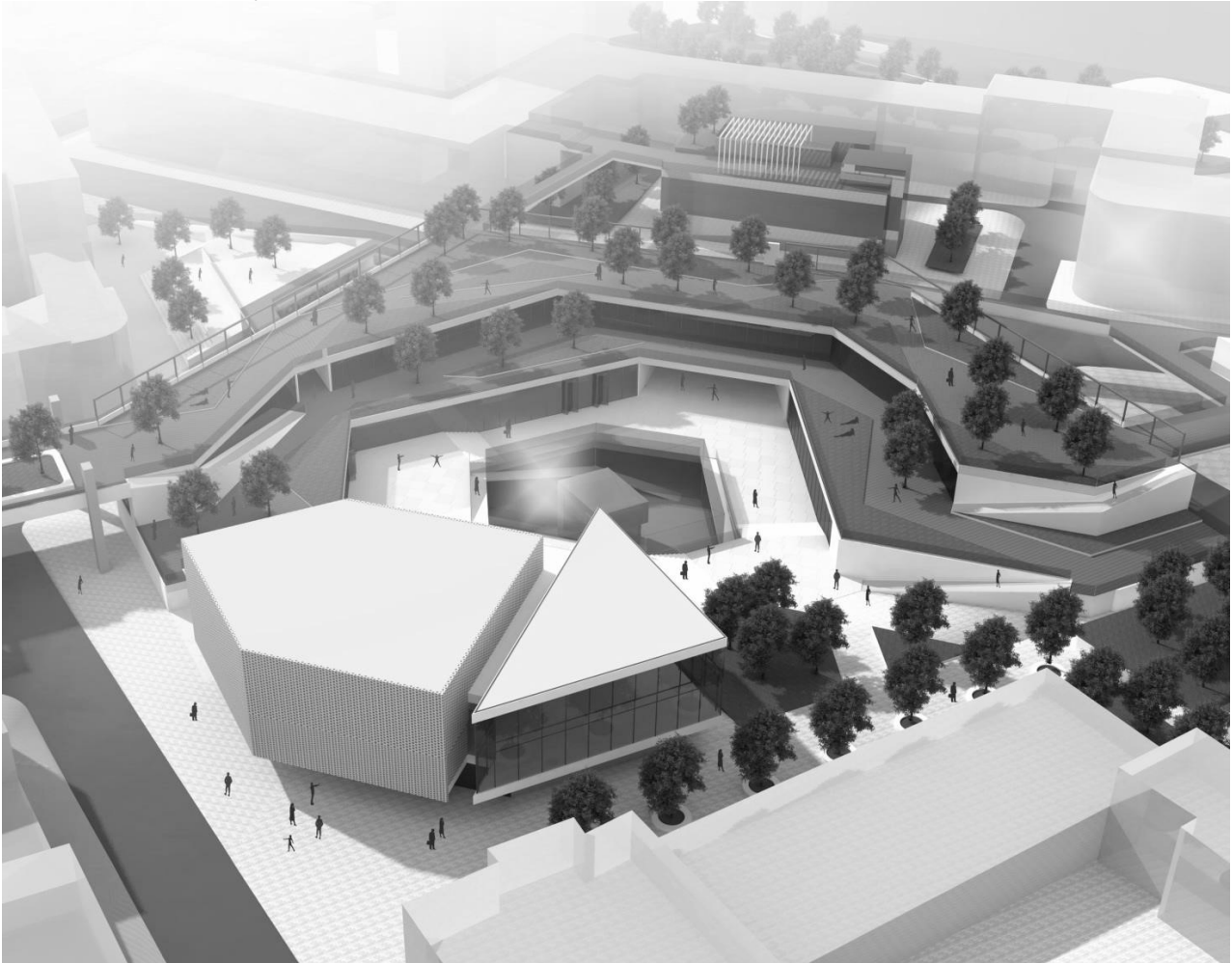
- Адміністративні характеристики: багатофункціональний комплекс запроектований в м. Києві, на правому березі. Ділянка проектування обмежена вулицею районного значення Артема, та вулицями Воробського, Ярославів Вал, Рейтерською.
- Планувальні характеристики: багатофункціональний комплекс розташований в Шевченківському районі міста Києва.
- Історико-культурна цінність: об'єкт проектується в історичній частині міста, поруч із такими будинками як Будинок художника, інститут ім. Карпенка Карого та технікумом зв'язку.
- Функціональні характеристики: зона розташування багатофункціонального комплексу формує багатофункціональну зону культурно-розважальних об'єктів.
- Обмеження: штучні – існуючі будівлі та вулиці та історичні – висотність.

2. Характеристика забудови на ділянці проектування

- Історико-культурна цінність: на території під забудову немає пам'яток архітектури та історичних пам'яток, котрі підлягають збереженню та охороні.
- Функціональні характеристики: багатофункціональний комплекс, що включає в себе театр, археологічний музей, бібліотеку, культурно-освітній блок, та кафе.
- Соціально-економічні: будівля призначена для людей різного віку,

соціального статусу та людей з різними матеріальними та фізичними можливостями.

- Естетичні: сучасна будівля зі спокійним фасадом та динамічним об'ємно-планувальним рішенням. Така форма потрібна щоб не акцентувати уваги в історичній частині міста, підкреслюючи навколишню забудову.
- Архітектурно-планувальні: на ділянці проектування передбачається зона рекреації, що також слугуватиме частинами літньої експозиції та зони відпочинку.

Рис. Проект реконструкції Львівської площі у м. Києві

Висновки. Таким чином запропоновано створити громадський простір та відновити міське життя шляхом реконструкції Львівської площі (Рис.), що передбачає створення багатофункціонального центру, до якого увійдуть: археологічний музей, бібліотека, культурний центр і повноцінний театр для студентів інституту ім. Карпенко-Карого та професійних акторів. Передбачається композиційно розкрити і вивести багаторівневі тераси на площу, паралельно із тим розкрити внутрішній простір території театру і

вивести пішохідні потоки до Львівської площі. Для цього необхідно перетворити з північного боку ділянку навпроти Будинку художника, що надасть йому новий естетичний вигляд. Створені тераси додадуть нову функцію - місце для відпочинку і культурних заходів.

Для автомобілів буде створено два підземні паркінги. Проаналізувавши бульвар, який примикає до Львівської площі, прийнято рішення реорганізувати його і обмежити рух транспорту на ділянці біля забудови, залишивши його для користування жителями цих будинків і обслуговування прилеглих кафе і магазинів.

Література

1. Никитина Е. С. Градостроительное проектирование: улица и площадь, функция и форма городских площадей. По материалам исследования Клиффа Маоктина / Е. С. Никитина // Молодежь и наука: сборник материалов VIII Всероссийской научно-технической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, посвященной 155-летию со дня рождения К. Э. Циолковского / отв. ред. О. А. Краев. – Красноярск: Сиб. федер. ун-т., 2012. [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://elib.sfu-kras.ru/handle/2311/6794>
2. Зитте К. Художественные основы градостроительства / К. Зитте; [пер. с англ. Я. А. Крастиньша]. – М.: Стройиздат, 1993. – 255 с.

Аннотация

Исследована теория классификации площадей по функциям и форме. Рассмотрены возможности реконструкции Львовской площади в г. Киеве с точки зрения максимальной комфортности для различных нужд населения. Определены основные направления обновления Львовской площади путем строительства многофункционального центра.

Ключевые слова: Львовская площадь, реконструкция, классификация площадей, многофункциональный центр.

Abstract

Investigated the theory of the classification of squares by functions and form. Considered the possibilities of reconstruction Lviv square in Kiev in terms of maximum comfort for the various needs of the population. Identified the basic directions of the update Lviv square through the construction of a multifunctional center.

Keywords: Lviv square, reconstruction, classification of squares, multifunction center.